

10. Dünyada Paleolitik döneme ait ilk izlere İspanya'daki Altamira, Fransa'da Lasque (Laskö) mağaralarında rastlanmıştır. Türkiye'de bu döneme ait kalıntıların bulunduğu yerlere Antalya'da Karain, Beldibi, Mağaracık ve Belbaşı, Samsun'da Dündartepe, İstanbul'da Yarımburgaz mağaraları örnek gösterilebilir. Diyarbakır Çayönü ise Cilalı Taş devrine ait izlerin bulunduğu yerdir.

CEVAP D

11. Akaların egemenliğine son vererek Yunanistan ve Ege adalarını ele geçiren Dorlar, "polis" adı verilen şehir devletleri kurdular. Atina, Sparta, Korint, Tebai, Larissa bu şehir devletlerinin en önemlilerindedir. Bu devletler Yunanistan'ı ele geçirmek isteyen Perslere karşı başarılı oldular.

CEVAP E

12. Moyen-Çur Dönemi:

Bu dönemde Uygurlar en parlak ve en güçlü dönemlerini yaşamışlardır.

Kırgız, Karluk, Türgiş, Basmiller kendine bağlamıştır.

Talas Savaşı (751) bu dönemde yaşanmış olup Çin'de çıkan karışıklıklar nedeniyle Çin İmparatoru Moyen-Çur'dan yardım istemiş ve bunun karşılığında kız kardeşini Moyen-Çur ile evlendirmiştir.

*Çin ile akrabalık bu dönemde kurulmuştur. Bu ilişki ile Çinliler Uygurların zayıf yanlarını öğrenmişlerdir.

*Bu dönemde Sine-Uşi yazıtları hazırlanmıştır.

CEVAP B

13. 31 Mayıs 1223 Moğolların Rus ve Kumanların üzerine saldırıya geçmesi ile başlayan savaş Kalka Nehri Muharebesidir. Moğolların bu savaşta uyguladıkları taktik kendilerinden sayıca fazla olan düşmanlarını yenmelerini sağlamıştır. Moğollar fazla savaşmadan geri çekildiler. Rus-Kuman orduları zaferi kazandıklarını sanarak onları kovalamaya başladılar. Moğolların amacı onları yok edilebilecek bir bölgeye çekmekti. Ruslar ve Kumanlar Moğolları 8 gün kovaladılar. Moğollar Kalka nehri denilen nehre gelince durup savaşa başladılar. Savaş sonucunda Moğollar kendilerinden 4 kat üstün Rus-Kuman ordusunu yendiler.

CEVAP E

14. Manas Destanı, Kırgızların millî destanıdır. Mani dinini yaşayan Karahitaylar ile Müslüman Karahanlılar arasındaki mücadelede Kırgızların durumunu ve Manas adlı kişinin başından geçenleri anlatan destandır. Manas Destanından ilk defa, Kazak-Kırgız yöneticisi olan Rus aslından Fanel bahsetmiştir.

CEVAP C

15. Özellikleri verilen eser Kıpçaklara ait olan Codex Cumanicus adlı sözlüktür. Türk dili ve kültür tarihi bakımından son derece önemli eserlerden birisi olan Codex Cumanicus, IX-XIV. yüzyıllar arasında Orta Asya'nın batısından başlayan, kuzeyde Orta İdil bölgesine, güneyde Kırım'a, batıda Tuna kıyılarına kadar uzanan ve Deşti Kıpçak (Kıpçak Bozkırı) denilen geniş coğrafyada yaşamış olan Kıpçak (Kuman) Türklerinden günümüze gelebilmiş tek eserdir. Codex Cumanicus'un bilinen tek yazma nüshası Venedik'te Saint Marcus Kütüphanesi'ndedir. Araştırmacıların çoğu, eserin içeriğinden hareketle, bir taraftan yabancılara Kıpçak Türkçesini öğretmek, diğer yandan da Kıpçaklar arasında Hıristiyanlığı yaymak amacıyla pratik bir eser olarak hazırlandığı görüşündedirler.

CEVAP A

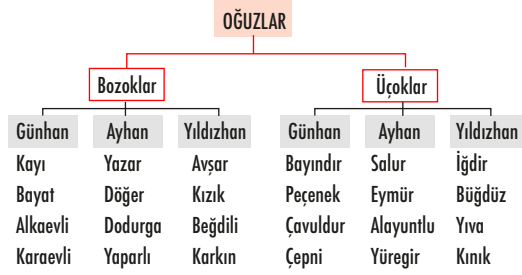
16. Kargan Savaşı, 717 yılında Bilge Kağan komutasındaki Göktürk ordusu ile Uygurlar arasında gerçekleşmiş bir savaştır. 717 yılında Bilge Kağan komutasındaki Göktürk ordusu Selenge Irmağı boyunca ilerledi ve Kargan geçidinde Uygurlar'ı bozguna uğrattı. Uygur Hükümdarı bu yenilgiden sonra birkaç yüz adamıyla doğuya doğru kaçmak zorunda kalmıştır.

CEVAP A

17. Soruda verilen bilgilerden C şıkkı yanlıştır. Çünkü Türkler arasında ilk madeni para Göktürkler döneminde Tüz değil Yarmak adıyla basılmıştır. Tüz İslamiyet öncesi Türk devletlerinde halk ile yöneticiler arasında yapılan sözlü anlaşmaya denir.

CEVAP C

18.



Destanlara göre Oğuzlar, Oğuz Han'ın 6 oğlu ve onların 4'er oğlundan meydana gelmişlerdir. Meydana gelen bu 24 boyun ayrı adı ve unvanları vardır. Bu bölümlenme Oğuz Kağan Efsanesi'nden kaynaklanmaktadır. Bu boylar günümüze kadar gelen birçok Türk devletinin kurulmasını sağlamaktadır. A şikkındaki Aşına boyu Göktürkleri kuran boy olmasına rağmen 24 oğuz boyundan biri değildir.

CEVAP A

19. Sorulan Arap seyyahı Tamim İbn-i Bahr'dır. Yazdığı Seyahatname adlı eserde Uygurların yaşam biçimi hakkında bilgi vermektedir.

CEVAP D

20. Türklerde ahiret inancının göstergeleri;

Kişilerin mezarlarına eşyalarıyla birlikte gömülmesi, cennet ve cehennem anlayışlarının görülmesi, balbal adı verilen mezar taşlarının olması, oda biçiminde mezarların bulunması mumyalama tekniğinin kullanılmasıdır.

Yuğ adı verilen cenaze törenleri ilahi olmayan ve ahiret inancının olmadığı Şamanizm gibi inanışlarda da görülmektedir.

CEVAP D

21. El Kindi (801-873):

Kindî felsefe, tıp, matematik astronomi, ilahiyat, psikoloji, fizik, kimya ve müziğe kadar pek çok bilim dalında eser yazan Arap bilim insanıdır.

İlk İslam filozofudur. Ortaçağ Avrupası'nda Alkindus adıyla tanınmaktadır. Felsefenin amacının Tanrı'ya erişmek olduğunu öne süren El-Kindî'ye göre, felsefi bilginin ilk basamağı akıl yürütmedir.

Kindî astronomi konusundaki açık düşüncelerini, içerisinde soruların ve cevapların, Hava değişimi, Güneş Tutulması, Yıldızların Işınları tezlerinin bulunduğu 40 bölümden oluşan Yıldızlardaki Kanun adlı kitabında toplamıştır.

CEVAP A

22. Tarihi bilgilere göre, Müslümanların ilk İstanbul kuşatması 665'de halife Muaviye zamanında yapılmıştır. Emevilerin İstanbul kuşatmaları farklı halifeler döneminde aralıklarla 722 yılına kadar da sürmüştür. Hz. Muhammed'in Bayraktarı Hz. Ebu Eyyub El-Ensari de 668 tarihli kuşatma sırasında şehit düşmüş ve surların dibine gömülmüştür.

İstanbul'u kuşatan diğer Müslüman devlet Abbasiilerdir. Halife Mehdi döneminde 782 yılında ilk kez kuşatılmış olup 970 yılına kadar farklı dönemlerde kuşatmalar sürmüştür. Ancak Fatımilerin İstanbul kuşatmalarıyla ilgili bir bilgi yoktur.

CEVAP D

23. Abbâsîler devrinde siyasî, iktisadî ve dinî sebeplere dayanan isyanlara sık sık rastlanmaktadır. Özellikle Halife Mutasım zamanında bu ayaklanmalar yoğunlaşmıştır. Bu isyanların en önemlileri; Babek, Mazyar, Mukanna (Peçeli), Zındıklık, Ravendiye ve Zenciler hareketi'dir. Bu ayaklanmaların en önemlisi ve en geniş alana yayılanı Babek İsyanı'dır. Zübeyr isyanı ise Emeviler zamanında görülmüştür.

CEVAP D

24. Karahanlılar 1042 yılında Yusuf Kadir Han'ın ölümünden sonra hanedan içindeki kavgalar sebebiyle Doğu ve Batı Karahanlı devletleri olarak ikiye bölünmüştür. Batı Karahanlı Devleti, ilk hükümdarları Satuk Buğra Han olup 1042-1212 yılları arasında hüküm sürmüş ve ilk başkenti Özkent olan devlet 1212 yılında Harzemşahlar tarafından yıkılmıştır. Önemli merkezleri Balasagun, Talas ve Kaşgar ve ilk hükümdarı Tamgaç Buğra Han olan Doğu Karahanlı Devleti ise 1211 yılında Karahitaylar tarafından yıkılmıştır. Çinliler yakınlarda kurulan tüm yabancı devletlere yaptıkları gibi Divide et Impera (Böl ve hükmet) hilesini kullanıp önce ikiye bölmüşler daha sonra yıkmışlardır.

CEVAP A

25. Güney Suriye ve Filistin topraklarına tamamen sahip olmuş büyük Türk komutanı Atsız Bey'dir. Kudüs ve Şam topraklarını ele geçirdikten sonra büyük hükümdar unvanını almıştır. Ele geçirdiği ülkelerde Büyük Selçuklu Devletine bağlı bir Türkmen Beyliği oluşturmuştur. Atsız, Mısır'ı da alarak faaliyetini tamamlamak istediye de, bu teşebbüsünde başarılı olamamıştır. Dolayısıyla, Büyük Selçuklu sultanlarının Suriye, Filistin ve Mısır politikalarında ancak kısmen başarı sağlanabilmiştir.

CEVAP B

26. Özellikleri verilen Türk devleti Harzemşahlardır. Harzem bölgesinde Gürgenç merkez olmak üzere kurulmuş olup bağımsızlıklarını kazanmadan önce Büyük Selçuklulara bağlı olarak yaşamışlardır. İl-Arslan döneminde Büyük Selçuklu Sultanı Sencer'in ölümünden sonra bağımsız olmuşlardır. Kurucuları ise Anuş Tigin'dir. Başkentleri Gürgenç'tir.

CEVAP B

27. Anadolu Selçuklularda özellikle taş, çini, yalancı mermer üzerine işlenmiş birbirini kesen sekizgenlerden, altıgenlerden, yıldızlardan doğan çeşitli geometrik motifler, dörtlü düğümler, gamalı haçlar, rozetler, madalyonlar, palmet, lotus, kıvrık dallar, rümler, küfî ve nesh yazılar yaygın biçimde kullanılmıştır. Bunların yanısıra insan, melek ve hayvan figürleriyle sıkça karşılaşılmaktadır. Uygur Turfan resimlerini hatırlatan insan figürleri, yuvarlak yüzlü, çekik gözlü, küçük ağızlı, ince burunlu tiplerdir. Bir elinde mendil ya da kadeh tutan, bağdaş kurmuş biçimde oturan (Türk oturuşu) hükümdar motifine çinilerde, yalancı mermer kabartmalarda ve maden sanatında rastlanmaktadır.

CEVAP E

28. Medici ailesi 13. ve 17. yüzyıllar arasında Floransa'da (İtalya) yaşamış güçlü ve etkin bir ailedir. Aile üç papa (X. Leo, VII. Clement, XI. Leo), çok sayıda Floransa hükümdarı ve daha sonra Fransa kraliyet mensupları yetiştirmiş, ayrıca İtalyan Rönesans'ını etkilemiştir.

Kluni ise aile değil tarikatır. Haçlı Seferlerinde Hristiyanları Müslümanlar üzerine gönderen tarikatın adıdır.

Bermeki ailesi Abbasi Devleti'nin meşhur vezirlerinin mensup olduğu büyük bir ailedir. Abbasi Devleti'nin hem idaresinde ve hem de memleketin imarında, ilmin yayılmasında, ziraat, sanat, ticaret ve diğer alanların gelişmesinde çok hizmet etmişlerdir.

Beni Ümeyye ise Emevi devletinin soyunun dayandığı kabile olarak bilinir.

Piyer ailesi ise özellikle Keşiş Piyer döneminde haçlı seferlerine öncülük eden ailedir.

CEVAP A

29. 1281'de Ertuğrul Gazi'nin vefatından sonra Kayı boyunun başına Osman bey geçmiştir. Kayı boyunun Söğüt bölgesinde bulunmasından rahatsız olan İnegöl Tekfuru ile 1285'te yapılan savaşta galip gelinerek Kulacahisar ele geçirilmiştir. Bu savaş sonrasında ise 1287'de Ermenibeli ve Domanıç savaşlarında galip gelen Osman Bey Karacahisar, Yarhisar ve Bilecik bölgesini de ele geçirmiştir.

CEVAP E

30. Şehzade Selim'in Şah İsmail sorunu sebebiyle babası II. Bayezid ile giriştiği taht mücadelesi Karıştıran Savaşıdır (1512) Mücadeleyi Bayezid kazanmasına rağmen, yeniçerilerin Yavuz'a destek olmasıyla tahta geçirilmiştir. Dimetoka'da yaşamak için buraya giden II. Bayezid yolda vefat etmiştir.

CEVAP A

31. Baharat ticaret yolunu ele geçirmek isteyen Portekizlilerin bölgedeki Müslüman ticaret gemilerine saldırması ve Hint Gücerat İslam Devleti hükümdarının Portekizlilere karşı yardım istemesi üzerine buraya doğru Kanuni döneminde 1538, 1551, 1552 ve 1553 yıllarında dört ayrı sefer düzenlenmiştir. Bu seferlerden istenilen başarı sağlanamamıştır. Hint Deniz Seferlerine katılan Kaptan-ı Deryalar: Hadım Süleyman Paşa, Piri Reis, Murat Reis, Seydi Ali Reis olmuştur.

CEVAP B

32. İran'ın 1635'te Bağdat'ı işgal edip Anadolu'da Şii-lik propagandası yapması üzerine 1635-1639 yılları arasında mücadeleler IV. Murad döneminde yeniden başlamıştır. IV. Murad Bağdat üzerine sefere çıkmış ve İran'ı mağlup etmesi üzerine iki devlet arasında 1639'da Kasr-ı Şirin Antlaşması yapılmıştır. Bu antlaşmaya göre;

Bağdat Osmanlıya bırakılırken Revan ve Azerbaycan İran'a bırakıldı.

Zağros Dağları sınır olarak kabul edildi.

*IV. Murad Bağdat'ı aldığı için Bağdat Fatihisi olarak anılmıştır.

CEVAP D

33. Osmanlı Devleti'nde Kösem Mahpeyker Büyük Valide Sultan'ın (Kösem Sultan) 3 yıllık (1648-1651) saltanat naibeliği devrine Ağalar Saltanatı denir. Bu dönemde tahta oturtulan Sultan Dördüncü Mehmed henüz 6,5 yaşındadır ve iktidar çeşitli ellerde dolaşır. Bu dönemde gerçek iktidar "ağalar" denen Yeniçeri ağalarındadır. Kösem Sultan iktidarı onlarla paylaşır. Devir yolsuzluk, rüşvet ve anarşi devridir. Bu dönem sonunda Kösem Sultan öldürülür.

CEVAP A

34. I.Ahmed Döneminde 1617'de Ekber ve Erşad sistemi kabul edilerek devletin başına hanedan içerisinde yaşı en büyük ve akli dengesi yerinde olan kişinin geçmesine kadar verilmiştir. Bu tarihten önce uygulanan padişahlığın babadan oğula geçmesine ise Amud Ne-sebi denir.

Müstemen: Osmanlı ülkelerinde oturmasına izin verilen yabancı uyruklu gayr-ı Müslim kimse.

Hastalıklı, yaşlı sakat yeniçerilerin emekliye ayrılanlarını yeniçeriye oturak denir.

II. Mehmet döneminde padişahların divan toplantılarını izledikleri özel bölüme Kasr-ı Adl denir.

Tevliyet: Vakıf işlerine bakma görevine denir.

CEVAP B

35. Osmanlı ordusunda sarp geçitlerde asayışı ve özellikle Bosna - Macaristan sınırındaki kalelere gerekli muhafızların bir kısmını sağlamak için görevli Hristiyan askerlere Martolos denir. Cerahor ise Hristiyanlardan oluşan siper kazıp yol açmakla sorumlu olan sınıftır. Soruda verilen diğer şıklardaki bilgiler doğrudur.

CEVAP E

36. 1787-1792 Osmanlı-Rus Savaşı sırasında Prens Potemkin, Doğu Sisteminin Büyük Planı adıyla Osmanlı Devleti'ni yıkmaya projesini Grek projesi adıyla hazırladı. Bu projeye göre Türkler Avrupa'dan atılacak, İstanbul merkez olmak üzere bir Rus prensinin yönetiminde Grek Devleti kurulacaktı.

Dakya projesi ise Rusya ve Avusturya arasında Osmanlı topraklarını paylaşmak amacıyla hazırlanmıştır.

Projeye göre Eflâk-Boğdan ve Besarabya'da yani Din-yester ve Tuna Nehirleri arasında Dakya adıyla Rusya ve Avusturya'ya bağımlı bir devlet kurulacak, Bosna, Hersek ve Sırbistan Avusturya'ya verilecek ve Bizans İmparatorluğu yeniden kurulacaktı.

CEVAP D

37. 1908'de yayın hayatına başlayan Demet adlı dergide Halide Edip, İsmet Hakkı, Fatma Müzehher gibi kadın yazarların yazıları da yer almıştır. Bu dergide kadınların mesleki olarak sınırlandırılmalarına tepki gösterilerek kız okullarına da fen dersleri konması gerektiği vurgulanmıştır. 30 Kasım 1908 - 11 Ocak 1909 tarihleri arasında sadece yedi sayı çıkabilmiştir.

CEVAP C

38. 1911-1912 arasındaki Libya'da İtalyanlara karşı meydana gelen direnişte Mustafa Kemal ve arkadaşlarına Libya'daki Sunusi tarikatı lideri Şeyh Ahmed Sunusi destek olmuştur. Şeyh Ahmed Sunusi, kurtuluş savaşının manevi lideri olarak kabul edilmiştir. Her gittiği yerde Milli Hareketin bir cihad olduğu "İslamiyet'in kurtarıcısı olan ordumuzu" desteklemenin herkese farz olduğunu ifade etmiştir. Enver Paşa'nın vasıtasıyla Sünusiler Teşkilat-ı Mahsusa'da görevlendirilmiştir. Trablusgarp başta olmak üzere Kuzey Afrika'da ve Orta Afrika'da İtalyanlara, İngilizlere ve Fransızlara karşı direnişi onlar örgütlemiştir. Sünusiler I.Dünya savaşında Osmanlı devletinin ilan ettiği cihada da katılmışlardır.

CEVAP A

39. I. Dünya Savaşı sonunda 30 Ekim 1918 tarihinde imzalanan Mondros Mütarekesi, Osmanlı Devleti ordusu birliklerinin Güney Kafkasya'dan çekilmesini öngörmüştür. Bu durum Doğu Anadolu'da vaat edilen Ermeni devletinin kurulmasını kolaylaştıracaktı. Ermeni devleti kurulmasını engellemek için 29 Ekim 1918 tarihinde Ahıska ve Ahılkelek çevresinde Ahıska Hükümet-i Muvakkatası (Ahıska Geçici Hükûmeti), 3 Kasım 1918 tarihinde Emir Bey Ekberzâde başkanlığında, merkezi Iğdır olmak üzere Aras Türk Hükûmeti ve 5 Kasım 1918'de Kepenekçi Emin Ağa (Emin Ağa Borçalı) ve Piroğlu Fahreddin Bey başkanlıklarında merkezi Kars olmak üzere Kars İslâm Şûrası kurulmuştur. 30 Kasım 1918 tarihinde Kars'ta toplanan kongrede bu üç hükûmet Kars Millî İslâm Şûrası Merkez-i Umumi adı altında birleşmiştir. Kars Millî İslâm Şûrası'nın adı Cenûb-i Garbî Kafkas Hükûmet-i Muvakkata-i Milliyesi (Güneybatı Kafkasya Milli Geçici Hükûmeti) olarak değiştirilmiştir.

CEVAP C

40. Mustafa Kemal Paşa'nın Amasya Görüşmeleri öncesinde Şeyh Recep, Ahmet Kemal ve Celal isimli üç şahıs Sivas'tan Salih Paşa'ya, Padişaha ve Mustafa Kemal'e olmak üzere tehdit içerikli üç telgraf çekmişlerdir. Mustafa Kemal Paşa'ya milli mücadeleden vazgeçmesini, Salih Paşa'ya milli mücadeleye destek vermemesini, padişaha ise milli mücadeleye katılanların din düşmanı ve asi ilan edilmesini istemişlerdir. Mustafa Kemal, Sivas Valisi Reşit Paşa ile Sivas'ta bulunan Heyet-i Temsiliye üyeleriyle temasa geçmiş, tekzip telgraflarının çekilmesini sağlamıştır. Mustafa Kemal'in istemiyle Sivas Valisi Reşit Paşa, Şeyh Recep ve arkadaşlarını tutuklamıştır.

NOT: Mustafa Kemal Paşa'nın Nutuk adlı eserinde bahsettiği tek isyan Şeyh Recep İsyanıdır.

CEVAP A

41. 12 Ocak 1920 tarihinde toplanan son Osmanlı mebusan meclisinde alınan kararlar Misak-ı Milli olarak adlandırılmaktadır. Mustafa Kemal Paşa'nın katılmadığı bu mecliste arkadaşlarından isteği Müdafaa-i Hukuk grubunun kurulmasıydı. Ancak bu grup yerine Rauf Orbay başkanlığında Felah-ı Vatan grubu kurulmuş ve bu grup Misak-ı Milli kararlarının kabul edilmesini sağlamıştır.

CEVAP D

42. 30 Ekim 1918 tarihli Mondros mütarekesine göre; İngilizler Musul, boğazlar bölgesi ,Antep, Maraş, Urfa topraklarını alırken Fransızlar ise Adana ,Hatay bölgesini ele geçirmişti. Ancak İki devlet arasında 15 Eylül 1919 tarihinde Suriye Antlaşması imzalandı. Bu antlaşmaya göre Musul dahil Irak ve Ürdün ile Filistin toprakları İngiltere'nin olacaktı. Fransa ise Çukurova, Suriye, Lübnan ve İngilizler tarafından işgal edilmiş durumda olan Maraş, Antep ve Urfa bölgelerini alacaktı.

CEVAP C

43. İstiklâl Yolu, İnebolu sahilinden başlayıp Kastamonu ve Çankırı üzerinden Ankara'ya uzanan, Türk Kurtuluş Savaşı boyunca İnebolu'ya deniz yoluyla gelen cephanenin kağınılarla cepheye ulaştırılmasında kullanılmış olan 344 km'lik yoldur.2018'de millî park ilan edilmiştir. 2006 yılından beri Kastamonu valiliği tarafından Kastamonu'dan İnebolu'ya uzanan "İstiklâl Yolu ve Atatürk Yürüyüşü" düzenlenir.

CEVAP E

44. Sakarya Savaşı'nın ardından yapılan ve taarruz içeren, ancak hava şartları, komutanlar arasında birliğin sağlanamaması gibi nedenlerle uygulanamayan plan Sad Harekâtı'dır. Bu harekât planı yapılan düzenlemeler ile Büyük taarruz adını almıştır. Yüksek komuta heyetinin son şeklini verdiği Sad Taarruz Planı'nın ordu komutanlarına açıklanması ve görüş alınması amacıyla "Futbol Müsabakası" adı altında gizlenerek ordu komutanlarının da bölgeye gelmesi sağlanmıştır. 26 Ağustos 1922 sabahı Sad Taarruz Planı'nın uygulanmasını ve tüm cephede genel taarruza geçilmesini emretmiştir. Sakarya Meydan Savaşı'ndan sonra diplomatik yollarla elde edilemeyen barış, 26 Ağustos 1922 sabahı silah zoruyla gerçekleştirilmiş ve Lozan'da Türk Ulusunun bağımsızlık ve hür yaşama hakkı medeni âleme kabul ve tasdik ettirilmiştir.

CEVAP A

45. Mart 1928'de Türkiye Milletler Cemiyeti'nin Genevre'de yapılmakta olan Silahsızlanma Konferansı Hazırlık Komisyonu'na Sovyetler Birliği delegesi Litvinov'un önerisi üzerine çağırılmıştır. Cumhuriyet rejiminin kurulmasından sonra Türkiye'nin katıldığı ilk uluslararası konferans olmuştur.

CEVAP A

46. II. TBMM, 23 Ağustos 1923 - 11 Ekim 1927 arasında görev yapmıştır. Bu mecliste Atatürk Ankara'dan vekil seçilmiştir. Sorudaki inkılapların tarihlerine bakıldığında; Tekke zaviye ve Türbelerin kapatılması 1925, Şapka kanunu 1925, Maarif teşkilatı hakkında kanun 1926, Gazi Eğitim Enstitüsünün açılması 1925 yılında olmuşken Ankara Dil,Tarih ve Coğrafya fakültesinin açılması 1935'te gerçekleşmiştir.

CEVAP E

47. 1927 yılında ülkemize gelerek Türkiye'nin mesleki teknik eğitim açısından durumunu ortaya koyan bir rapor hazırlayan Prof.Dr. Omar Buyse'dir. Raporunda mevcut sanat okullarının programlarının günün ihtiyaçlarını karşılamaktan uzak olduğunu, bu okulların yörelerinin sanat erbabına da hizmet etmesi gerekirken onlarla hiç ilgisi bulunmadığını belirtmiştir. Ülkesi Belçika'da İş Üniversiteleri kurduğu gibi "İş Üniversitesi" adlı kitabı da bulunmaktadır.

CEVAP A

48. 9 Şubat 1934'te Türkiye, Yunanistan, Yugoslavya ve Romanya arasında Atina'da imzalanarak oluşturulan Balkan antantına katılan devletler, sınırlarını karşılıklı olarak garanti ettikleri gibi birbirlerine danışmadan herhangi bir Balkan Devletiyle siyasi antlaşma yapmamayı taahhüt etmişlerdir. Türkiye'yi yapılan bu görüşmelerde Dışişleri Bakanı Tefvik Rüştü Aras temsil etmiştir.

CEVAP C

49. Modern fiziğin ve teleskopik astronominin kurucularındandır. Rönesans'ın bilimsel devrimine büyük katkıda bulunan bilim insanına "gözlemsel astronominin babası", "modern fiziğin babası" ve "bilimin babası" gibi isimler takılmıştır. Gezegenler ve diğer gök cisimleri ile ilgili çalışmalar yaptı. Çalışmalarını İki Kâinat Sistemi Üzerine Konuşmalar adlı kitabında toplamıştır. Engizisyon tarafından yargılanan Galileo'nun dalalet suçu işlediğinden şüphelenilmiş ve Galileo hem yazdıklarından caymaya zorlanmış hem de hayatının geri kalanını ev hapsinde geçirmeye mahkûm edilmiştir. Ev hapsindeyken en başarılı çalışmalarından olan İki Yeni Bilim'i yazmış ve bu kitapta kırk yıl öncesinde yaptığı kinematik ve maddelerin kuvveti ile ilgili çalışmalarına yer vermiştir.

CEVAP D

50. Baltık Denizinde artan Alman siyasi yayılmacılığına karşı 1397'de Danimarka, İsveç, Norveç arasında Kalmar Birliği kurulmuştur. Birlik üç kurucu ülke dışında bu ülkelere bağlı olan Finlandiya, Grönland, İzlanda ve diğer bağlı toprakları da kapsamaktadır.

CEVAP B

51. 19 Şubat 1932 tarihinde açılan halkevlerinin başlıca kuruluş amaçları arasında Atatürk ilke ve devrimlerini geniş halk kitlelerine iletmek ve benimsetmek, millî kültür öğelerini araştırmak, aynı ideali paylaşan insanlar için sosyal merkez oluşturmak ve toplumun her kesiminden insanın kaynaşmasını temin etmek yer almaktadır. Yurtdışında açılan ilk ve tek halkevi olan Londra Halkevi, 19 Şubat 1942 tarihinde açılmıştır. Başkanlığını Türkiye'nin Londra büyükelçilerinin yaptığı Londra Halkevi'nin kuruluş amaçları arasında; çeşitli etkinlikler düzenlemek suretiyle Türkiye'yi ve Türk kültürünü İngilizlere tanıtmak, iki ülke arasındaki kültürel ilişkileri geliştirmek, çeşitli nedenlerle İngiltere'ye giden Türk vatandaşları için sosyal bir merkez oluşturmak bulunmaktadır.

CEVAP C

52. Osmanlı Devletinden kalma tekke ve zaviyeler halkın dini duygularını istismar ediyor ve yapılan inkılaplara karşı çıkıyorlardı. Medreselerin kapatılmasından sonra da Şeyh Sait isyanında etkili olmalarından dolayı çıkarılan kanunla tekke, zaviye ve türbeler kapatılmıştır. Aynı kanunla türbedarlık, seyyitlik, çelebilik, şerflik, şeyhlik, dervişlik, müritlik, dedelik gibi dini unvanlar ile falcılık ve büyüculük yasaklanmıştır. Bey, efendi, hanım, paşa, ağa, hafız, hacı, molla, hazret gibi Osmanlı devletinden kalan rütbe ve nişanların kaldırılması ise 1934'te çıkarılan Soyadı Kanunu ile olmuştur.

CEVAP D

53. Şeyh Sait Ayaklanması, 13 Şubat 1925'te Genç (Diyarbakır) ilinin Piran köyünde başladı. İsyân Elazığ, Bitlis ve Muş'a kadar yayıldı. İsyancılar ilerleyerek kuzeyde Erzurum, güneyde Diyarbakır önlerine kadar geldiler. Fethi Bey Hükümeti, isyanı bastıramayınca istifa etti. Yeni hükümeti İsmet Paşa kurdu. Ayaklanmanın bastırılması için birçok önlem alındı. Ülkenin doğusundaki ordu birlikleri takviye edildi. Bölgede sıkıyönetim ilan edildi. Bölgedeki huzur ve güvenliği sağlamaya yönelik Takriri Sükûn Kanunu çıkarıldı (4 Mart 1925), ve suçluların yargılanması amacıyla İstiklal Mahkemelerinin Ankara ve Diyarbakır'da kurulmasına karar verildi.

CEVAP D

54. 1910-1912 yıllarında Selanik'te yayınlanan ve milli bir edebiyat oluşturulması için önce dilde sadeleşme gerektiğini savunan derginin adı Genç Kalemler dergisidir. İmtiyaz sahibi ve sorumlu müdürü Nesimi Sarım Bey, başyazarı ise Ali Canip Bey'dir. İkinci cildinden itibaren İttihat ve Terakki desteğiyle çıkarılmıştır. Genç Kalemler daha çok, ikinci cildin Nisan 1911 tarihli ilk sayısında başlatılan "Yeni Lisan" adlı dil hareketiyle tanınır. Genç Kalemler 20. yüzyıl Türk Edebiyatı'na damgasını vuracak olan "Millî Edebiyat" akımının da öncülüğünü yapmıştır.

CEVAP C

55. Mersinli Cemal Paşa'nın Harbiye Nazırı olduğu (2 Ekim 1919) tarihinden Harbiye nazırından ayrıldığı (21 Ocak 1920) tarihine kadar Mustafa Kemal Paşa ile muhabere etmiş ve elinden geldiği kadar milli hareketleri desteklemiştir. Çoğu zaman gizli olan bu yazışmalarında Mustafa Kemal Nuh Bey, Cemal Paşa ise İsa Bey takma adını kullanmışlardır.

CEVAP C

56. Stresa Antlaşmaları, Hitler Almanya'sının Versay antlaşması hükümlerine aykırı bir şekilde silahlanmasına tepki olarak, Fransa, İtalya ve İngiltere arasında 14 Nisan 1935'te imzalanan antlaşmalardır. Açıkça Almanya'yı hedef alan bu antlaşmalar, bu ülkeye karşı bir ortak tutum oluşturmayı amaçlamıştır.

CEVAP D

57. I. Dünya Savaşında işgal ettiği Filistin bölgesinden İngiltere'nin 1948'de çekilmesiyle İsrail devleti resmen kurulmuştur. Buna tepki olarak da Arap devletleri İsrail'e karşı savaşa girişmişlerdir. Başlayan Arap-İsrail Savaşlarında savaşan Müslüman devletler; Mısır, Ürdün, Suriye, Lübnan, Irak'tır.

CEVAP B

58. Soruda verilen olayları açıklayalım...

14'ler Olayı: İktidarın sivil bir yönetime bırakılmasında acele edilmemesini savunan Kurmay Albay Alparslan Türkeş ve 13 arkadaşının emekliye sevk edilerek yurt dışına gönderilmesi olayıdır.

147'likler Olayı: Darbe sırasında üniversitelerde görev yapan 147 öğretim görevlisinin emekliye sevk edilmesi olayıdır.

Eminsu Olayı: Ağustos 1960 - Şubat 1961 arasında Millî Birlik Komitesi tarafından emekliye sevk edilen 235 general ve yaklaşık 5.000 subay tarafından Emekli İnkılap Subayları Derneği kurulmuş ve orduya geri dönmeye çalışmışlardır. Bu derneğe bağlı emekli subaylar "Eminsular" olarak anılmıştır. En yüksek rütbeli üyesi olan Orgeneral Ragıp Gümüşpala daha sonra Adalet Partisi'nin genel başkanlığına getirilmiştir.

55'ler Olayı: Bir Kürt devleti kurmayı amaçladığı iddia edilen Doğu ve güneydoğudan seçilen 55 ağa, şeyh ve aşiret reislerinin Batı Anadolu'ya sürgün edildiği bir olaydır.

1402'likler Olayı: 6 Kasım 1981'de çıkarılan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile YÖK kuruldu. Bundan sonra 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun 2301 ve 2766 sayılı kanunla değişik maddelerince özellikle solcu olduğu düşünülen 71 Üniversite personeli YÖK tarafından görevlerinden uzaklaştırıldı.

CEVAP D

59. Soğuk savaş ve Yumuşama döneminde iki büyük güç arasında silahsızlanma amacıyla birçok antlaşma yapılmıştır. Bunların en meşhurları SALT-I (1972) ve SALT-II (1979) antlaşmalarıdır. Bunların dışında ise; Antartika Antlaşması (1959), Nükleer Denemelerin Kısımları Yasaklanması Anlaşması (1963), Dış Uzay Antlaşması (1967), Deniz Yatağı (Seabed) Antlaşması (1971) Eşik Antlaşması (1974) antlaşmaları yapılmıştır.

CEVAP E

60. 1987-1991 yılları arasında Estonya, Letonya ve Litvanya'da gerçekleşen ve Sovyetler Birliği'nden bağımsızlık isteyen harekete Şarkı Devrimi denir. Soruda verilen diğer olayların meydana geldiği ülkeler; Sedir Devrimi Lübnan 2005, Lale Devrimi Kırgızistan 2005, Buldozer Devrimi Yugoslavya 2000, Karanfil Devrimi Portekiz 1989.

CEVAP C

61. AHLÂKÎ MUHAKEME

- Bu yaklaşımda öğretmenin rolü, ahlâkî ikilemelerin bulunduğu örnekler vererek öğrencilerin kendi çıkmazlarını çözmelerine yardım etmektir.
- Öğretmen bunu yaparken her öğrenciyi ahlâkî ikileme karşılaştırır ve diğer öğrencilerin verilen örnek olayla ilgili söylediklerini duyma fırsatı verir.
- Bu yaklaşımda amaç, öğrencilerin zihnine seçilmiş değerleri yerleştirmek değildir

CEVAP C

62. Varsayımsal veya olasılıklı düşünce olarak da bilinen "Hipotetik" düşünce sorumuzda ön plana çıkan düşünme tarzıdır.

CEVAP E

63. Sorumuzda vurgulanan ve özellikleri sıralanan teknik "Herringbone" tekniğidir.

CEVAP D

64. Kollegyum Tekniği

Panelde benzerlik gösteren bir tekniktir. Ancak panelden farkı bu teknikte bir değil, iki panel grubu vardır. Birinci grup uzman grubu (kaynak kişiler), ikinci grup ise öğrenci grubudur (tartışmacı grup). Her iki gruptaki kişi sayısı 3-5 kişi arasındadır. Dinleyicileri temsil eden öğrenci grubu konuyu sunar ve daha sonra gerekirse uzman gruba sorular sorar. Sunumlar tamamlandıktan sonra dinleyici öğrenciler de sorularını sorarak yanıtları alır. Paneli yöneten lider, dinleyicileri soru sorma konusunda özendirir ve tartışmaları özetler.

CEVAP B

65. Etnografya müzeleri yazılı nesne bırakmamış toplumların bıraktıkları maddi eşyaların bulunduğu müzelerdir. Örneğin, bir kişinin silahı, çömleği, elbisesi, ziraat ve iktisadi aletleri gibi eşyalar bulunur.

CEVAP B

66. Kapsam Geçerliliği

- Bir ölçme aracının ölçmek istediği kapsamı tam olarak yansıtmayı yansıtmadığıyla ilgilendir.
- Ölçme aracının ölçmek istediği konuları, hedef davranışları ya da özellikleri tam olarak örneklemesi ve temsil etmesidir.

CEVAP A

67. Öğrenmeyi öğrenme: Bireyin kendi öğrenme eylemini etkili zaman ve bilgi yönetimini de kapsayacak şekilde bireysel olarak veya grup hâlinde düzenleyebilmesi için öğrenmenin peşine düşme ve bu konuda ısrarcı olma yetkinliğidir. Bu yetkinlik, bireyin var olan imkânları tanıyarak öğrenme ihtiyaç ve süreçlerinin farkında olmasını ve başarılı bir öğrenme eylemi için zorluklarla başa çıkma yeteneğini kapsamaktadır. Yeni bilgi ve beceriler kazanmak, işlemek ve kendine uyarlamak kadar rehberlik desteği aramak ve bundan yararlanmak anlamına da gelir. Öğrenmeyi öğrenme, bilgi ve becerilerin ev, iş yeri, eğitim ve öğretim ortamı gibi çeşitli bağlamlarda kullanılması ve uygulanması için önceki öğrenme ve hayat tecrübelerine dayanılması yönünde öğrenenleri harekete geçirir.

CEVAP B

68. Sarmal Yaklaşım Bruner tarafından önerilmiştir. İçerik, doğrusal bir sıra izlemez. Daha önce öğrenilmiş konular gerektiğçe tekrar edilebilir. Bu programla hazırlanmış içerikler daha esnekler. Her konunun kendi içindeki konuları arasında bir ardışıklık söz konusu olabilir. Öğrenme süresi ve öğrenilecek konular kontrolüdür. Özellikle yabancı dil öğretiminde kullanılır.

CEVAP D

69. Sorumuzda verilen alana özgü beceri “Değişim ve Sürekliliği Algılama Becerisidir.”

CEVAP B

70. Mutlak Mekan Algısı

- Herkes tarafından objektif ölçülebilir fiziki çevredir
- Bir fotoğraf çektiğimizde gördüğümüz her şey mutlak mekan algısına girmektedir
- Örneğin Türklerin Ana yurdunu içeren kazanımda Orta Asya'yı gösteren öğretmenimiz
- Haritalar ve özellikle son dönemlerde gelişen teknoloji temelli araçlar bu mekan algısını destekler.

CEVAP E

71. Tarihsel Empati ve Öğretimi

- Empati, bir kişinin kendisini karşısındakinin yerine koyarak, olaylara onun bakış açısıyla bakması, o kişinin duygu ve düşüncelerini doğru olarak anlaması, hissetmesi ve ona iletmesi süreci olarak tanımlanmaktadır
- Tarihi geçmişini anlayabilmek için, geçmişte farklı zaman ve yerlerde yaşayan insanların dünyayı nasıl gördüklerini anlamak zorundadır. Ayrıca, geçmişteki insanların davranışlarının nedenlerini araştırmak da tarihinin görevidir (ashby ve lee, 1987). Tarih derslerinde öğrencilerimizin geçmişini anlamalarını amaçlıyorsak, tarih öğretiminin tarihinin görevlerini üstlenmesi gerekir

CEVAP B

72. Soru kurgumuzda verilen özellikler “Selim Sabit Efendi'ye” aittir.

CEVAP A

73. Bağlama Uygun Tarihsel Empati

- Öğrencilerin bir “tarihçi” gibi düşünmeye başladıkları dönemdir.
- Araştırma yaparak, kanıtlar kullanarak, olaylar ve kişilerle ilgili hipotez ortaya atarak açıklamalar yaparlar
- **Önemli:** Bağlama uygun empati ile sınırlı empati en büyük fark. “araştırmadır”
- Artık olaylara çok yönlü ve çok faktörlü bakabilmektedir.

CEVAP C

74. Yeterlilik ve Beceriler

Öğretim programlarıyla öğrencilere kazandırılması hedeflenen yeterlilik ve beceriler ile bunlara ilişkin tanımlamalar, Avrupa parlamentosu ve konseyi tarafından 2008 tarihinde kabul edilen Avrupa yeterlilikler çerçevesi;

Millî eğitim bakanlığınca öğrenci, öğretmen, okul, ilçe ve il gelişim seviyelerinin ülke genelinde yıllık olarak izlenmesi, değerlendirilmesi amacıyla hazırlanan “millî eğitim kalite çerçevesi”;

Millî eğitim bakanlığı ve yükseköğretim kurulu başta olmak üzere kamu kurum ve kuruluşları, işçi ve işveren sendikaları, meslek örgütleri ve ilgili sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği içerisinde ulusal ve uluslararası konu uzmanlarının katkılarıyla hazırlanan, 02/01/2016 tarih ve 29581 sayılı resmî gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Türkiye yeterlilikler çerçevesi” dikkate alınarak belirlenmiştir.

Yeterlilik ve beceriler ile bunlara ilişkin tanımlamaların belirlenmesinde ayrıca “21. Yüzyıl becerileri” olarak anılan yeterlilik ve beceriler ile bunlara ilişkin açıklamalar dikkate alınmıştır.

CEVAP C

75. “Öğretim programlarımızda bütünlük oluşturmak adına, tüm programlarda “öğrenme alanlarına yer verilmiştir.” İfadesi yanlıştır. Çünkü bizim programımızda başta olmak üzere birçok öğretim programında öğrenme alanlarına yer verilmemiştir.

CEVAP B